

Bilag 1 Effektiviseringer og besparelser i Budget 2023

På grund af den ekstraordinære økonomiske situation er partierne enige om, at effektiviseringer og besparelser er nødvendige for at genoprette økonomien. De vedtagne effektiviseringer skal derfor ses i lyset af den økonomiske situation. Partierne anerkender og tager ansvaret for, at en del af besparelserne alt andet lige vil betyde forringelser for nogle borgere og medarbejdere. Partierne tager også ansvar for og bakker medarbejdere og ledere op i arbejdet med at gennemføre disse politisk besluttede besparelser.

Som oplæg til budgetforhandlingerne fremlagde forvaltningen besparelses- og effektiviseringsforslag for i alt 114 mio. kr. i 2023 stigende til 180 mio. kr. i 2026.

Heraf har partierne i lyset af den vanskelige økonomiske situation besluttet at tiltræde forslag for i alt 69 mio. kr. i 2023 og samlet 325 mio. kr. i budgetperioden, mens partierne har besluttet at fravælge forslag for i alt 51 mio. kr. i 2023 og samlet 366 mio. kr. i budgetperioden.

I bilag 4 fremgår oversigt over alle de forslag, som ikke blev vedtaget.

Bemærkninger til udvalgte effektiviseringer og besparelser

Nedenfor er bemærkninger til udvalgte effektiviseringer og besparelser i budget 2023. En fuld oversigt over besluttede effektiviseringer og besparelser fremgår af bilag 2.

Undervisningsudvalget

Midlertidig afskaffelse af skolemad

Partierne er enige om, at et sundt måltid gør en forskel – både ernæringsmæssigt, socialt og for indlæringen. Aftalepartierne konstaterer dog, at det ikke har været muligt at finde en egnet leverandør til skolemadsordningen i forbindelse med et udbud og genudbud af ordningen i 2022. Partierne er derfor enige om at afskaffe skolemadsordningen, hvilket giver en besparelse på 4,3 mio. kr. i 2023 og 2,5 mio. kr. i 2024. Skolemadsordningen udløber med skoleåret 2023/24. Partierne ser dog mange fordele i skolemad og ønsker derfor, at der afsøges forskellige muligheder for skolemad frem mod næste budget, herunder muligheden for evt. skolemad på enkelte skoler eller skolemad, hvor eleverne bidrager til madlavningen.

Klub Huset ophører som kommunalt tilbud i 2024 med mulighed for overgang til privat klub.

Partierne er enige om at fritids- og ungdomsklubben Huset ophører som kommunal klub. Børnene, der går i Klub Huset, vil få tilbud om en plads på andre klubber på Frederiksberg, og børn fra samme skole kan gå på samme klub, hvis de ønsker det. Der vil generelt set blive lagt vægt på, at børnene tilbydes den klub, de ønsker. Med ophør af Klub Huset som kommunalt tilbud kan den kommunalt ejede bygning, som klubben ligger i, sættes til salg. Partierne ønsker, at det afsøges, om der er ønske om at videreføre klubben som privat klub. Kommunen vil i dette tilfælde give tilskud til den private klub svarende til omkostningen pr. barn i kommunens egne klubber. Klubben ophører derfor

først i 2024, så privatskolerne eller andre har tid til at overveje, om de ønsker at fortsætte klubben i privat regi og om de har mulighed for at erhverve bygningen. Kommunen skal i tilfælde af salg sætte bygningen i offentligt udbud. Ophøret af det kommunale tilbud vil give en besparelse på 0,4 mio. kr. i 2024 og 0,6 mio. kr. årligt fra 2025 og frem. Hertil kommer indtægter fra et evt. salg.

Større andel medhjælpere i SFO og større andel ikke-uddannede klubassistenter i klub (midlertidigt)

På grund af den økonomiske situation finder partierne det nødvendigt, at øge andelen af medhjælpere i SFO og om at øge andelen af ikke-uddannede klubassistenter i klub. I SFO'er øges andelen af pædagogmedhjælpere fra 12 pct. til 16 pct. I klubberne øges andelen af ikke-uddannede klubassistenter fra 15 pct. til 20 pct. Partierne lægger vægt på, at det med ændringen fortsat sikres, at den understøttende undervisning i skolerne og skolepædagogtimerne i indskoling fortsat varetages af uddannede pædagoger. Med forslaget reduceres ressourcetildelingen til SFO'er og klubber med 0,4 mio. kr. i 2023 og med 1,0 mio. kr. fra 2024 og frem. Der er samtidig enighed blandt aftalepartierne om, at andelen af pædagoger i SFO'er og klubber skal øges igen, når råderummet i budgettet muliggør det.

Tilpasning af Ungdomsskolens tilbud

Ungdomsskolen på Frederiksberg har i dag et højere budget til aktiviteter sammenlignet med andre kommuner. Partierne har besluttet at bevare Ungdomsskolen med eget budget og ledelse, men i lyset af kommunens økonomi er partierne enige om en tilpasning af budgettet til aktiviteter, samtidig med at ledelsesopgaven tilpasses tilsvarende. Tilbuddene skal tilpasses det bredest mulige antal unge. Det giver en besparelse på 1,8 mio. kr. i 2023 og 1,9 mio. kr. årligt fra 2024 og frem. Partierne er enige om, at Undervisningsudvalget drøfter tilpasningen med Ungdomsskolens bestyrelse.

Reduktion af rådighedsbeløb SFO

Partierne er enige om at reducere rådighedsbeløbet (til materialer og aktiviteter) pr. barn til SFO, så det i højere grad afspejler det beløb, der tildeles pr. elev til undervisningsmidler i skolen. Rådighedsbeløbet nedsættes med 23 pct. og udgør dermed fremadrettet 92 pct. af rådighedsbeløbet pr. barn til undervisningsmidler i skolerne. Konkret svarer det til, at rådighedsbeløbet reduceres med ca. 500 kr. pr. barn pr. år. Partierne er enige om, at forældrebetalingen for en plads i SFO forbliver uændret. Ressourcetildelingen til SFO'erne reduceres med i alt 1,4 mio. kr. i 2023 og frem.

Klubnormering tilpasset faktisk fremmøde

Partierne er enige om at tilpasse normeringen i klubberne, så den i større omfang svarer til fremmødet. Med tilpasningen kommer antallet af voksne pr. fremmødte barn i klubberne til at svare til den budgetterede normering i SFO. Partierne er enige om at reducere ressourcetildelingen til klubberne med 1,0 mio. kr. i 2023, 2,5 mio. kr. i 2024, 2,4 mio. kr. i 2025, 2,3 mio. kr. i 2026 og 2,3 mio. kr. i 2027.

Ældre- og Omsorgsudvalget

Ensretning af visitationspraksis for personlig pleje og praktisk hjælp

Der er gennemført en ældreanalyse, der viser, at borgerne i hjemmeplejen får forskellige niveauer af hjælp på trods af samme behov.

Partierne er enige om at ensrette visitationspraksis for hjemmehjælp, dvs. personlig pleje og praktisk hjælp. Gennem en re-visitiation af nuværende modtagere af hjælp og ved nye visitationer til hjælp skal der skabes overensstemmelse mellem den hjemmehjælp, borgeren har ret til ud fra det politisk besluttede serviceniveau, og den hjælp, borgeren rent faktisk får.

Budgetforbedringen ved re-visitationen er udtryk for et skøn, som er behæftet med usikkerhed og skal ikke ses som et måltal i re-visitationsprocessen. Re-visitationen handler om at finde det korrekte visitationsniveau i den enkelte borgers situation. Partierne er enige om, at en arbejdsmiljøgruppe fra den kommunale Hjemmepleje inddrages i fastlæggelsen af praksis for re-visitationen.

Partierne bemærker at det nuværende serviceniveau er uændret, men at der vil være borgere, der vil opleve en ændret service.

Ældre- og Omsorgsudvalget og Magistraten vil løbende følge arbejdet med re-visitationen i forbindelse med de forventede regnskaber. Ældre- og Omsorgsudvalget forelægges endvidere status på dialog med de praktiserende læger om mulighederne for en mere smidig medicinhåndtering i hjemmeplejen, status på arbejdet med bedre koordinering af personlig pleje, så hjælperen ikke går forgæves, samt status for den kommunale hjemmeplejes arbejde med selvkoordinerende teams.

Reduktion af §79-midler til klubber og foreninger på ældreområdet

Partierne er enige om at reducere den årlige § 79-pulje til foreninger eller organisationer, som udbyder forebyggende, sundhedsfremmende og aktiverende tilbud til borgere over 65 år, med 1,0 mio. kr. årligt fra 2023, så puljen er på 3 mio. kr. I forbindelse med Budget 2024 vil partierne arbejde for, at § 79-puljen atter hæves.

Kultur- og Fritidsudvalget

Fokuseret Biblioteksservice (nedlæggelse af filialer)

85 pct. af borgerne på Frederiksberg har under en km til en biblioteksfilial. Biblioteket består i dag af Hovedbiblioteket og tre filialer på hhv. Godthåbsvej, Danasvej og i KU.BE. Derudover er der biblioteksaktiviteter i medborgercenteret på Nordens Plads. På baggrund af den økonomiske situation, er der enighed om at nedlægge filialerne i KU.BE og på Danasvej. Beslutningen vil medføre, at nogle borgere vil få lidt længere til et fysisk bibliotek. Færre filialer vil dog kunne give en mere effektiv drift og samtidig fastholde den faglige service over for borgerne – herunder i det moderniserede hovedbibliotek.

Tilpasning af filialerne vil medføre en driftsbesparelse på knap 0,6 mio. kr. i 2023 stigende til knap 0,9 mio. kr. årligt fra 2024 og frem.

Samtidig nedjusteres tilbuddet om "digital dannelse for børn og unge" på biblioteket – bl.a. da den digitale dannelse allerede i dag en fast del af skoleundervisningen. Nedjusteringen medfører at der frigøres 0,5 mio. kr. årligt ved fuld indfasning.

Som en del af en mere fokuseret biblioteksdrift er det supplerende aftalt, at de borgerserviceopgaver, som i dag også løses af bibliotekerne, bortfalder. Det er i overensstemmelse med strategien for både biblioteket og borgerservice. Borgerservicecenteret på rådhuset får tildelt et halvt årsværk ved flytningen af opgaverne. Samtidig sker en effektivisering på lønudgifterne på biblioteket på 0,4 mio. kr. i 2023 stigende til 0,5 mio. kr. om året fra 2024.

Midlertidig reduktion af puljer og events på kulturområdet

Tilskudspuljerne på kultur- og fritidsområdet medvirker til, at kultur- og fritidsaktører kan skabe liv, kultur og kunst i byen. Set i lyset af den økonomiske situation reduceres puljerne i 2023 med 0,5 mio. kr., mens de fra 2024 genoprettes til det nuværende niveau på 5,4 mio. kr.

Frederiksberg Badene - Tilpasning af billetpriser og betaling for brug af varmtvandsbassiner

Der foretages tilpasninger i priserne i Frederiksberg Badene – bl.a. for at udnytte faciliteterne bedre. Det betyder også, at der indføres betaling for aftenskolernes anvendelse af varmtvandsbassiner. Tilpasningerne indføres fra 2024 og medfører en årlig merindtægt på 0,6 mio. kr.

Børneudvalget

Omlægning af Magnoliahuset og samtidig midlertidig reduktion i andelen af pædagoger

Partierne er enige om, at det er nødvendigt at omlægge dele af tilbuddet på det specialiserede dagtilbud Magnoliahuset, så det er muligt at visitere børn til tilbuddet som i dag efter både servicelovens § 32 og efter dagtilbudsloven. Omlægningen af Magnoliahuset betyder, at Magnoliahusets budget ikke tæller med i opgørelsen af minimumsnormeringer. På grund af den økonomiske situation finder partierne det nødvendigt at ansætte flere medarbejdere inden for det samme budget, hvis minimumsnormeringerne skal opnås uden budgetændringer. Derfor ændres ressourcetildelingen til de kommunale og selvejende daginstitutioner, så de fastholder samme budget, men ikke længere skal ansætte 40 pct. medhjælpere og 60 pct. pædagoger. I stedet skal de i gennemsnit ansætte 50 pct. pædagoger og 50 pct. medhjælpere fra 2024 med en indfasning i 2023 med 59 pct. pædagoger og 41 pct. medhjælpere.

Udfordringerne med at rekruttere pædagoger til daginstitutionerne gør det allerede i dag svært at leve op til den tidligere fastsatte fordeling på 60 pct. pædagoger og 40 pct. pædagogmedhjælpere. Såfremt det er muligt, inden for rammerne af omlægningen af Magnoliahuset, vil en fastholdelse af en pædagogandel over 50 pct. have høj prioritet. Partierne er enige om at følge udviklingen, og at beslutningen er midlertidig og truffet på grund af den økonomiske situation. Der er således enighed blandt aftalepartierne om, at andelen af pædagoger i SFO'er og klubber skal øges igen, når råderummet i budgettet muliggør det. Det er et stort ønske for partierne, at den høje pædagogiske kvalitet i kommunens dagtilbud fastholdes. Partierne er derfor enige om at følge udviklingen i tilfredsheden og rekrutteringssituationen. Børneudvalget modtager specifik sag om institutioner, der i dag allerede ligger på 60-40 i pædagogfordeling.

Sommerferielukning i daginstitutionerne

Partierne er enige om at lukke daginstitutionerne i to uger i sommerferien, så kommunens udgifter til dagtilbuddene mindskes på det tidspunkt på året, hvor der er mindst behov for pasning. Der vil

stadig være mulighed for pasning af alle børn. Det sker i en af de tre daginstitutioner, der fortsat holdes åbent i alle uger i sommerferien. Der følger en voksen fra barnets eget dagtilbud med til sampasningen. Forslaget har en effekt på 0,7 mio. kr. årligt. Partierne er enige om, at besparelsen fra og med 2024 tilbageføres til kvalitetsløft i dagtilbuddene.

Tilpasning af kapaciteten på dagtilbudsområdet

Frederiksberg Kommune har i de kommende år flere pladser i vores dagtilbud, end der er behov for. For at afhjælpe den aktuelle økonomiske situation i kommunen, er partierne derfor enige om at foretage en tilpasning af kapaciteten på dagtilbudsområdet.

Konkret har forligspartierne aftalt at lukke den kommunale daginstitution Lindehuset og de dertilhørende 50 pladser i skov. Lindehuset er valgt, fordi institutionen har den højeste husleje blandt kommunens daginstitutioner og dermed giver mulighed for den største økonomiske besparelse. Partierne lægger vægt på, at børnefamilierne på Frederiksberg også efter kapacitetstilpasningen har en bred vifte af forskellige dagtilbud at vælge imellem, herunder med mulighed for at vælge dagtilbud i skoven. Der lægges også vægt på, at familierne til de børn, der bliver berørt af lukningen gives fortrinsret, når de skal vælge nye institutioner, og at det pædagogiske personale i Lindehuset tilbydes job i andet dagtilbud på Frederiksberg, og at der arbejdes med fastholdelsesbonus for de berørte medarbejdere.

Partierne er enige om, at skovbørnehavetilbud er et vigtigt tilbud til Frederiksbergs familier og på trods af den økonomiske situation er skovbørnehaven i Louis P og Mariendal derfor fastholdt.

Da der i de kommende år stadig vil være en mindre overskudskapacitet på børnehavområdet, er forligspartierne enige om at åbne ventelisten til børnehavpladser for børn fra andre kommuner. Ventelisten lukkes igen, når det er nødvendigt af kapacitetsmæssige årsager. Udvalget orienteres, når ventelisten lukkes.

Forslaget har en effekt på 1,5 mio. kr. i 2023 og 5,4 mio. kr. årligt fra 2024 før udgifter til reetablering af Lindehuset (i alt 4 mio. kr.). Partierne er opmærksomme på, at der efter en årrække med lavt børnetal omkring 2028/29 igen vil være behov for at investere i at etablere flere pladser, f.eks. ved at udbygge eksisterende dagtilbud.

Socialudvalget

Reduktion i brugen af vikarer på sociale tilbud

Partierne er enige om at reducere budgettet til vikarer på sociale tilbud med 0,3 mio. kr. årligt fra 2023, hvorfor der skal arbejdes aktivt med at nedbringe behovet for vikarer. Socialudvalget følger arbejdet tæt.

Midlertidig nedjustering af puljen til frivilligt socialt arbejde

Partierne anerkender den store rolle, som civilsamfundet og især det frivillige sociale arbejde spiller for den samlede hjælp og støtte, Frederiksberg som by giver til de mest udsatte af byens borgere. Partierne er på den baggrund enige om, at der alene foretages en ét-årig reduktion af puljen til

frivilligt socialt arbejde med 0,4 mio. kr. i 2023, hvilket alene sker under hensyntagen til den økonomiske situation. Puljen vil i 2023 udgøre 4,5 mio. kr. Fra 2024 vil puljen igen udgøre 4,9 mio. kr.

Miljø-, Bynatur- og Mobilitetsudvalget

Afvikling af PostNord - Danmark Rundt

Parterne er enige om at stoppe samarbejdet med Dansk Cykel Union vedr. afholdelse af PostNord – Danmark Rundt fra 2023. Herved kan der spares driftsudgifter til afspærring af byrum mv., der samlet udgør 0,3 mio. kr.

Arbejdsmarkeds-, Vækst- og Uddannelsesudvalget

Budgetmæssige tilpasninger af aktiveringsindsatsen

Med den lave ledighed er partierne enige om, at det reducerede behov for vejlednings- og opkvalificeringstilbud til kommunens ledige medfører en varig budgetforbedring på 7,4 mio. kr. årligt. Partierne vil følge udviklingen i den forudsatte ledighed tæt, så Frederiksberg Kommune ikke kommer på bagkant, hvis konjunkturerne udvikler sig anderledes end forventet. Partierne ser endvidere frem til, at Arbejdsmarkeds-, Vækst- og Uddannelsesudvalget kan følge arbejdet med, hvordan Frederiksberg Kommune kan gøre nytte af andre kommuners erfaringer på området.

Magistraten

Hjemtagelse af lønproduktion

Partierne er enige om at hjemtage kommunens lønadministration med henblik på effektivisering. Partierne ønsker ligeledes, at forvaltningen går i dialog med kommunens nuværende leverandør om muligheder for effektivisering inden for rammerne af den eksisterende kontrakt.

Forslag der går på tværs af udvalg

Styrket indkøb og leverandørstyring af facility management opgaver

Der er gennemført en analyse af opgaver i relation til vedligeholdelse og drift af kommunens bygninger og arealer, (også kaldet facility management-opgaver). Analysen beskriver mulighed for en fuld samling af facility management-opgaverne i en enhed. En samling, der fuldt indfaset ville reducere budgettet med 10 mio. kr. På baggrund af analysen er partierne enige om, at tiden ikke er moden til en fuld samling af opgaverne. Partierne ønsker i stedet at styrke kommunens facility management-opgaver indenfor de nuværende organisatoriske rammer.

Partierne ønsker således, at der arbejdes videre med leverandørstyring og smartere indkøb gennem bl.a. styrket brug af rammeaftaler for håndværkerydelser. Analysen af facility management har vist et forbedringspotentiale på særligt det område. På den baggrund er partierne enige om, at budgettet

til vedligeholdelse og arealpleje reduceres på alle institutioner med samlet 0,4 mio.kr. i 2023, 1 i 2024 gående til 1,5 mio.kr. i 2025 og frem.